

РОЗДІЛ I

ВІДХІД БОРОМИРА

Арагорн біг на пагорб. Раз у раз нагинався, придивляючись, до землі. У гобітів легка хода, сліди їхніх ніг нелегко розгледіти навіть блукачеві, та неподалік від вершини стежку перетинав ручай, і на мокрій землі Арагорн таки побачив те, що шукав.

— Я таки правильно зрозумів знаки, — сказав Арагорн сам до себе. — Фродо побіг на вершину пагорба. Цікаво, що він там побачив? А згодом знову спустився вниз тією самою дорогою.

Арагорн вагався. Він теж хотів піднятися на високий престол, сподіваючись і собі побачити там щось напутнє у цьому скрутному становищі, але не мав на те часу. Та все ж чоловік метнувся-таки вперед і помчав східцями до вершини, оминаючи великі валуни. Сівши на високий престол, він роззирнувся довкола. Сонце, здавалося, потемніло, і цілий світ був уже затінений і чужий. Арагорн обвів поглядом увесь простір від Півночі й до Півночі, але побачив тільки далекі пагорби; однак у високості знову помітив велетенського птаха — схожий на орла, він широкими колами поволі спускався з-під хмар до землі.

Доки Арагорн отак роззирався, він гострим вухом вловив дивні звуки — десь унизу, в лісі на західному березі Ріки. Завмер. Чутно було крики, і серед них Арагорн з жахом вирізнив огидні орківські голоси. Тоді раптом засурмив великий ріг, його гортанний клич прокотився між пагорбами, і луна пішла аж у видолінки, і цей могутній гуркіт заглушив навіть ревище водоспаду.

— Ріг Боромира! — скрикнув Арагорн. — Він у скруті!

Зіскочивши по східцях униз, він помчав по стежці. «От лихо! Сьогодні в мене самі невдачі, що не роблю, все сходить нанівець. Де ж той Сем?»

Він біг, крики ставали все гучніші, а от ріг сурмив з кожним разом тихіше й розпачливіше. Аж ось орки загорлали люто і пронизливо, а ріг замовк. Арагорн збігав уже з останнього схилу, але поки дістався до підніжжя, всі звуки вже десь затихали, він повернув ліворуч, на ті звуки, та вони лунали все далі й далі, врешті він їх уже й не чув. Вихопивши свого сяйливого меча та гукаючи: «Елендил! Елендил!» — Арагорн помчав поміж дерев.

Приблизно за милю від Парт-Галену на маленькій галявині неподалік від озера він знайшов Боромира. Той сидів, спершись спиною на велике дерево, ніби спочивав. Однак Арагорн побачив, що гондорець густо пронизаний чорноперими стрілами; у руці воїн досі тримав меча, однак лезо було зламане біля руків'я, поруч лежав розрубаний навпіл ріг. Але й чимало орківських трупів валялося довкола та біля ніг Боромира.

Арагорн став навколішки. Боромир розплющив очі, намагався щось сказати. Нарешті поволі промовив:

— Я спробував забрати Перстень у Фродо. Мені шкода, я поплатився за це, — Боромир окинув поглядом побитих ворогів, а їх там лежало щонайменше двадцять. — Їх немає... півмірків... орки забрали їх. Думаю, вони ще живі. Орки зв'язали їх.

Він замовк, повіки його стомлено заплющилися. Але за мить озвався знову.

— Прощай, Арагорне! Іди до Мінас-Тіріта й урятуй мій народ! Я програв.

— Ні! — сказав Арагорн, беручи його за руку й цілуючи в чоло. — Ти переміг. Мало хто здобував таку перемогу. Спочивай! Мінас-Тіріт не впаде!

Боромир лиш усміхнувся у відповідь.

— У який бік вони пішли? Фродо був із ними? — запитав Арагорн.

Але Боромир більше не озивався.

— О горе! — вигукнув Арагорн. — Так знайшов свою смерть спадкоємець Денетора, володар Сторожової вежі! Гіркий це кінець. Загін розбито вщент. Це я зазнав поразки. Даремно Гандальф довіряв мені. Що ж мені тепер робити? Боромир заповів мені рушати до Мінас-Ті-

ріта, і серце моє прагне цього. Та де ж Перстень і Носитель? Як мені знайти їх і врятувати нашу виправу від поразки?

Він стояв навколішки, схилювшись, плакав і стискав Боромирову руку. Так його застали Леголас і Гімлі. Вони спустилися з західних схилів пагорба, скрадаючись між дерев, наче під час полювання. Гімлі тримав у руці сокиру, а Леголас — довгого ножа: він витратив усі свої стріли. Вибравшись на галявину, вони аж заціпеніли, вражені, а потому скорботно посхиляли голови, бо зрозуміли, що тут відбулося.

— Шкода! — сказав Леголас, підходячи до Арагорна. — Ми вистежили й убили в лісах чимало орків, одначе більше користі з нас було б тут. Ми рушили сюди, щойно почули ріг, але, схоже, спізнилися. Я боявся, що тебе смертельно поранили.

— Боромир загинув, — відказав Арагорн. — А на мені немає й подряпини, бо мене не було тут із ним. Він поліг, захищаючи гобітів, поки я був далеко звідси, аж на пагорбі.

— Гобітів! — скрикнув Гімлі. — І де ж вони? Де Фродо?

— Не знаю, — знесилено відповів Арагорн. — Перед смертю Боромир розповів мені, що орки зв'язали гобітів, але, на його думку, не вбили. Я відправляв його навздогін за Мері та Піпіном, але я не встиг спитати, чи не були тут Фродо і Сем, тобто спитав, але запізно. Усе, що я сьогодні робив, обернулося лихом. Що ж нам робити тепер?

— Спершу ми повинні подбати про загиблого, — сказав Леголас. — Не гоже нам залишати його, немов падаль, серед цих бридких орківських трупів.

— Проте мусимо поквапитися, — докинув Гімлі. — Він не хотів би, щоб ми затримувалися. Треба наздоганяти орків, якщо є надія, що хоч хтось із наших полонених побратимів ще живий.

— Але ж ми не знаємо, чи з ними Персненосець, чи ні, — зауважив Арагорн. — Якщо ні — то ми його покидаємо? Хіба ми не повинні спершу знайти Фродо? Тяжкий вибір постав перед нами!

— Тоді спершу зробимо те, що належить, — сказав Леголас. — Ми не маємо ні часу, ні знарядь, аби поховати нашого товариша як годиться чи насипати над ним курган. Хіба що піраміду з каміння.

— Це буде праця довга і важка, а потрібне на таке діло каміння можна знайти лише біля води, — мовив Гімлі.

— То покладімо Боромира разом із його зброєю та зі зброєю вбитих недругів у човен, — запропонував Арагорн. — Пустімо човен по

течії до водоспаду Раурос, віддаймо витязя Андуйнові. Ріка Гондору принаймні про те подбає, щоб жодна нечисть не збезчестила його плоти.

Трое побратимів швидко обшукали тіла орків, складаючи на купу їхні мечі, розрубані шоломи та щити.

— Погляньте! — скрикнув Арагорн. — Ось нам і знаки!

Він витяг із купи грізної зброї два ножі з лезами у формі листків, покриті золотом і червінцем, а пошукавши ще, надібав чорні піхви, оздоблені маленькими червоними самоцвітами.

— Це не орківські знаряддя! — сказав. — Ці ножі — гобітів. Орки, поза сумнівом, роззброїли нещасних, але побоялися взяти їхню зброю собі, бо знали, що ці леза — витвори Вестернесу — заклиті на погибель Мордору. Ну що ж, навіть якщо наші друзі досі живі, то зброї в них немає. Без надії сподіваючись, я візьму ці ножі, — можливо, колись таки поверну їм.

— А я, — озвався Леголас, — позбираю всі стріли, які зможу знайти, адже мій сагайдак порожній.

Обшукавши купу зброї та ґрунт довкола неї, він знайшов чимало цілих стріл і з довгими, ніж зазвичай в орків, древками. Ельф пильно оглянув стріли.

Арагорн тим часом придивився до вбитих і сказав:

— Тут полягло чимало орків не з Мордору. Деякі, бачу, з Півночі, з Імлистих гір, якщо вірити моїм знанням про орків і про їхні види. Але є тут і такі, яких бачу вперше. Їхнє спорядження геть не схоже на орківське!

Серед загиблих було четверо солдатів-гоблінів, кремезних, смаглявих, косооких, із грубими ногами й великими руками. Вони були озброєні короткими широколезими мечами, а не кривими шаблями, як зазвичай орки; а ще мали тисові луки, за формою та за довжиною схожі на людські. На їхніх щитах був дивний символ: маленька біла рука в центрі чорного поля, а спереду на залізних шоломах білим металом було вибито руну С.

— Раніше я не бачив таких знаків, — сказав Арагорн. — Що вони означають?